

رؤسای دانشگاه‌ها از بی ارتباط بودن رشته‌های تحصیلی با بازار کار می‌گویند

سونامی فارغ التحصیلان بیکار فوق لیسانس و دکترا

دوباره موضوع رشته‌های تحصیلی دانشگاهی که هیچ ربطی به بازار کار ندارند مسأله مورد بحث مسئولان آموزشی کشور شد. اگر از هر دانش‌آموزی بپرسید می‌خواهید چه کاره شوید؟

دوباره موضوع رشته‌های تحصیلی دانشگاهی که هیچ ربطی به بازار کار ندارند مسأله مورد بحث مسئولان آموزشی کشور شد. اگر از هر دانش‌آموزی بپرسید می‌خواهید چه کاره شوید؟ بی شک این سه شغل را در پاسخ می‌شنوید، دکتر، مهندس و وکیل. در این سال‌ها آرزوی بسیاری از دانش‌آموزان و پشت کنکوری‌ها قبولی در رشته‌های خاص و البته پرطرفدار است.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه ایران، برای خیلی‌ها مهم نیست که در کدام رشته مهندسی و یا پزشکی قبول شوند آنها فقط می‌خواهند بر صندلی دانشگاهی بنشینند که یکی از چند رشته مهندسی و یا پزشکی را داشته باشد. چرا که به نظرشان این رشته‌ها همچنان در جامعه پولساز است. اما خیلی از دانش‌آموزان نمی‌دانند که برخی از رشته‌های پزشکی و مهندسی بازار کار در جامعه ندارند. این همان شرایطی است که فارغ التحصیلان دهه 60 و اوایل دهه 70 حالا آن را تجربه می‌کنند.

بسیاری از دانشجویان در حالی فارغ التحصیل شدند که به گفته مسئولان هیچ مهارتی برای ورود به بازار کار ندارند و در حال حاضر نیز حدود ۸۰ درصد از متقاضیان نیروی کار مربوط به فارغ التحصیلان دانشگاهی است.

موضوعی که حالا در گردهمایی اعضای کارگروه تخصصی برنامه ریزی و گسترش آموزش عالی هم مطرح شد تاجایی که مدیران ارشد وزارت علوم تأکید داشتند که وضعیت رشته‌های دانشگاهی ربطی به بازار کار ندارد و باید در این باره چاره اندیشی شود. این موضوع درحالی از سوی مسئولان آموزشی کشور مطرح شده که بر اساس آمار وزارت کار ۸۵ درصد شغل‌های کشور تناسبی با تحصیلات دانشگاهی ندارد.

گزارش مرکز آمار هم نشان می‌دهد که ۳۸ درصد جمعیت بیکار ۱۰ ساله و بیش تر را از کل بیکاران، فارغ التحصیلان آموزش عالی تشکیل می‌دهند. بیکاری جمعیت فارغ التحصیلان از کل بیکاران به تفکیک نقاط شهری و روستایی به ۴۱.۴ درصد می‌رسد. بر اساس این گزارش، بسیاری از دانش‌آموختگان مقطع لیسانس چون نمی‌توانند وارد بازار کار شوند، به ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا می‌پردازند تا از این طریق اوقات بیکاری خود را سپری کنند و هم در امید یافتن کاری بهتر باشند.

آنطور که گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد، امروز کشور با سونامی فارغ التحصیلان بیکار فوق لیسانس و دکترا روبه‌رو است. موضوعی که البته مجتبی شریعتی نیاسری هم بر آن اشاره می‌کند و می‌گوید: جمعیت فارغ التحصیلان بیکار ما به تناسب اینکه در چه مقطع و در چه رشته‌ای درس می‌خوانند بین ۱۷ تا ۴۰ درصد است. البته چند سالی است که مسأله حذف رشته‌های بدون بازار کار مطرح شده است.

طبق استخراجی که از آمارهای سازمان سنجش انجام داده ایم، متوجه شدیم برخی از رشته‌ها اصلاً اقبال ندارند و به همین دلیل این رشته‌ها را به تناسب محل و دانشگاهی که مجری آن است، شناسایی می‌کنیم و رشته‌هایی را که مورد اقبال واقع شدند جایگزین و یا ظرفیت آن رشته‌ها را صفر خواهیم کرد، البته تا زمانی که احساس کنیم جامعه به آنها نیاز ندارد. به این ترتیب شمار فارغ التحصیلان را مهار می‌کنیم.

دانشگاه‌هایی که برای مستخدمین خود مدرک صادر می‌کنند چندی پیش وزیر علوم اعلام کرد برخی مراکز دانشگاه علمی کاربردی وابسته به دستگاه‌های دولتی برای کارمندان و مستخدمین خود مدرک صادر می‌کردند. همین موضوعات موجب شد تا وزارت علوم ساماندهی مراکز دانشگاهی دستگاه‌های مختلف را در دستور کار خود قرار دهد تا از این طریق بتواند هم رشته‌های دانشگاهی را ساماندهی کند و هم دانشگاه‌های موازی را جمع کند.

با این حال آنطور که خبر می رسد برخی از مراکز دانشگاهی دستگاه ها در مقابل این تصمیم وزارت علوم مقاومت می کنند. موضوعی که یعقوب محمدی فر، رئیس دانشگاه بوعلی سینا همدان بر آن تأکید می کند و به خبرنگار «ایران»، می گوید: به نظر ما باید وزارت علوم به این موضوع توجه داشته باشد که تأسیس هر رشته باید یکسری شاخص هایی داشته باشد.

ما در سال های اخیر با دانشگاه هایی مواجه شدیم که استانداردهای لازم کیفی و کمی آموزش و پژوهش را نداشتند و متأسفانه اتفاقی که با جمعی از فارغ التحصیلان دانشگاهی بیکار مواجه هستیم. به خاطر اینکه بسیاری از دستگاه های دولتی در سال های قبل یک شبه مجوز تأسیس دانشگاه را گرفتند و تولید کننده فارغ التحصیل شدند. همین دستگاه ها موجب شدند تا دانشگاه های برتر نتوانند کارکرد خود را به خوبی ایفا کنند.

وی با اشاره به اینکه در همه جای دنیا فقط وزارت علوم متولی آموزش است اظهار می کند: وزارت علوم در سالهای اخیر هیچ مسئولیتی در قبال وظایف اصلی خود نداشت.

حالا که مسئولان می خواهند در این زمینه ورود کنند و برخی از دانشگاه های وابسته به دستگاه های دولتی و البته دانشگاه های غیردولتی که کارآیی لازم را ندارد ساماندهی کنند برخی از نمایندگان مجلس مقاومت می کنند و همکاری لازم را انجام نمی دهند چرا که برخی از نمایندگان منافعشان به خطر می افتد. ما باید منافع کلی کشور را در نظر بگیریم بسیاری از این دانشگاه ها که در شهرستان ها تأسیس شده است استاد خوب ندارند و فارغ التحصیلان ضعیف به کشور تحویل می دهند. این فارغ التحصیلان هم از دولت توقع شغل خوب دارند.

دانشگاه ها را مأموریت گرا کنیم

قرار است رشته های دانشگاهی فاقد جذابیت برای بازار کار از چرخه آموزش عالی و البته دانشگاه ها حذف شود. این یعنی هتل آپارتمان هایی که به اسم دانشگاه در این سال ها تأسیس شده است و مدرک صادر می کند بسته خواهند شد. موضوعی که البته مورد توجه رئیس دانشگاه شریف هم است. محمود فتوحی از بازنگری بسیاری از رشته ها در دانشگاه شریف خبر می دهد و می گوید: وزارت علوم موضوع بازنگری رشته های درسی را به دانشگاه ها واگذار کرده است.

ما هم در حال بازنگری بسیاری از رشته ها هستیم چرا که به اعتقاد ما هم برخی از رشته ها کارآیی لازم را در جامعه ندارد. برای همین رشته های جدیدی که مورد نیاز جامعه است را باز تعریف کردیم مثلاً در دوره کارشناسی ارشد رشته علم و فناوری، اقتصاد انرژی و مهندسی علوم اعصاب را راه اندازی کردیم و برای دانشجویانمان در دوره کارشناسی توضیح می دهیم که چرا جامعه به رشته های بین رشته ای نیاز دارد. اما به نظر من بسیاری از جوانان درباره رشته های میان رشته ای چیزی نمی دانند برای این است که همه علاقه مندند در رشته مهندسی یا پزشکی ورود کنند.

وی با تأکید بر اینکه دانشگاه ها باید یک بازنگری جدی روی مأموریت های اصلی خود داشته باشند اظهار می کند: دانشگاه ها باید به این موضوعات توجه کنند که آیا فقط می خواهند دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد در دانشگاه خودشان برگزار کنند؟ دقت کنیم یک دوره فقط دانشگاه ها دانشجوی کاردانی می گرفتند همان دوره همه علاقه مند به تحصیل در دوره کارشناسی بودند و حالا اما فارغ التحصیلان کارشناسی هم اکنون علاقه مندند در دوره های تحصیلات تکمیلی ادامه تحصیل دهند.

به نظر ما باید دانشگاه ها مأموریت گرا شوند. آنهایی که می توانند فقط دوره های تحصیلات تکمیلی برگزار کنند و آنهایی که به لحاظ کیفیت پایین تر هستند دلیلی ندارد دانشجوی تحصیلات تکمیلی در هر رشته ای جذب کنند.